

Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка

Природничо-географічний факультет

Кафедра біології та методики навчання біології

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декан природничо-географічного
факультету

Людмила МІРОНЕЦЬ

«29» серпня 2025 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Ландшафтний дизайн

галузь знань: 01 Освіта/Педагогіка

спеціальність: 014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)

освітньо-професійні програми: Середня освіта (Біологія та здоров'я людини).
Психологія

мова навчання: Українська

Погоджено науково-методичною
комісією природничо-географічного
факультету

«29» серпня 2025 року

Голова

(Міронєць Л. П., к. пед. н, доцент)

Розробники:

Вакал А. П., кандидат біологічних наук, доцент кафедри біології та методики навчання біології.

Робоча програма розглянута на засіданні кафедри біології та методики навчання біології

Протокол № 1 від “28” серпня 2025 року.

Завідувача кафедри

Литвиненко Ю.І., канд. біол. наук, доцент

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4,0	Бакалавр	Вибіркова	
		Рік підготовки:	
		3-й	3-й
Семестр			
6 -й		6-й	
Лекції			
20 год.		4 год.	
Лабораторні			
-		-	
Практичні			
28 год.		4 год.	
Консультації			
-		2	
Самостійна робота			
72 год.		110 год.	
Вид контролю: залік			
Загальна кількість годин – 120			

1. Мета вивчення навчальної дисципліни

Метою та завданням навчального курсу є: формування у студентів системи знань і умінь щодо проектування предметно-просторового архітектурного середовища, обумовленого природними даними, і сформованими засобами декоративного озеленення, геопластики, малих архітектурних форм, освітлення; цілісності в організації і функціонуванні об'єктів ландшафтного дизайну.

Основними завданнями вивчення дисципліни є формування:

а) теоретичних знань про:

- витоків виникнення, розвитку та сучасних тенденцій ландшафтного дизайну;
- основні стилі садово-паркового мистецтва;
- правила і прийоми організації ландшафтного простору;
- принципи, методи і засоби побудови об'єктів ландшафтного дизайну;
- основні закони композиції і планувальні засади формування міських та заміських ландшафтів;
- про рослини і рослинні угруповання, як базовий елемент ландшафтного дизайну;
- використання у ландшафті води, малих архітектурних форм, рельєфу тощо.

б) практичних вмінь та навичок:

- вільного володіння термінологією, яка використовується у ландшафтному дизайні, доцільного її використання;
- визначати елементи озеленення в ландшафтному середовищі;
- доречно підбирати видовий склад насаджень відповідно до функціонального призначення та інших особливостей ділянки, на якій проводиться озеленення;
- використовувати знання з ґрунтознавства, ботаніки, фітоценології при плануванні створення композицій з природних та інтродукованих рослин на об'єктах ландшафтного дизайну.
- вміло використовувати колористику рослин на ландшафтних об'єктах;
- самостійно відшукувати оригінальні дизайнерські рішення та прийоми відповідно до особливостей оформлення ландшафтного об'єкту.

У результаті вивчення курсу “Ландшафтний дизайн” студенти повинні знати сучасні тенденції ландшафтного дизайну, правила і прийоми організації ландшафтного простору, принципи, методи і засоби побудови об'єктів ландшафтного дизайну.

Методи навчання: абстрактно-дедуктивний, конкретно-індуктивний, проблемний, частково-пошуковий, дослідницький; інтерактивні (дистанційні освітні технології); практичні методи навчання (практична робота).

2. Передумови для вивчення дисципліни

Перед вивченням навчальної дисципліни студенти мають оволодіти знаннями з ґрунтознавства, ботаніки, зоології, екології.

Вивчення дисципліни передбачає дотримання положень Кодексу академічної доброчесності Сум ДПУ імені А. С. Макаренка.

3. Критерії оцінювання результатів навчання

Бали	Критерії оцінювання навчальних досягнень студента
90 – 100	Має повні та систематичні знання основних принципи, методи і засоби побудови об'єктів ландшафтного дизайну. У повній мірі володіє термінологією, яка використовується у ландшафтному дизайні, доцільно її використовує. Знає і може аналізувати причини і наслідки змін, які відбуваються в процесі створення ландшафтних композицій. Має всебічні знання, про рослини і рослинні угруповання, як базового елементу ландшафтного дизайну. Вміє використовувати знання з ґрунтознавства, ботаніки, фітоценології при плануванні створення композицій з природних та інтродукованих рослин на об'єктах ландшафтного дизайну. Вміє самостійно відшукувати оригінальні дизайнерські рішення та прийоми відповідно до особливостей оформлення ландшафтного об'єкту.
82 - 89	Має повні знання основних принципи, методи і засоби побудови об'єктів ландшафтного дизайну. У повній мірі володіє термінологією, яка використовується у ландшафтному дизайні, доцільно її використовує. Знає і може аналізувати причини і наслідки змін, які відбуваються в процесі створення ландшафтних композицій. Має всебічні знання, про рослини і рослинні угруповання, як базового елементу ландшафтного дизайну. Вміє використовувати знання з ґрунтознавства, ботаніки, фітоценології при плануванні створення композицій з природних та інтродукованих рослин на об'єктах ландшафтного дизайну. Вміє самостійно відшукувати оригінальні дизайнерські рішення та прийоми відповідно до особливостей оформлення ландшафтного об'єкту.
74 - 81	Має повні знання основних принципи, методи і засоби побудови об'єктів ландшафтного дизайну. У повній мірі володіє термінологією, яка використовується у ландшафтному дизайні, доцільно її використовує. Знає і може аналізувати причини і наслідки змін, які відбуваються в процесі створення ландшафтних композицій. Має всебічні знання, про рослини і рослинні угруповання, як базового елементу ландшафтного дизайну. Вміє використовувати знання з ґрунтознавства, ботаніки, фітоценології при плануванні створення композицій з природних та інтродукованих рослин на

	об'єктах ландшафтного дизайну. Вміє самостійно відшукувати оригінальні дизайнерські рішення та прийоми відповідно до особливостей оформлення ландшафтного об'єкту.
64 - 73	Знає основні принципи, методи і засоби побудови об'єктів ландшафтного дизайну. У володіє термінологією, яка використовується у ландшафтному дизайні, доцільно її використовує. Знає причини і наслідки змін, які відбуваються в процесі створення ландшафтних композицій. Має знання, про рослини і рослинні угруповання, як базового елементу ландшафтного дизайну. Вміє використовувати знання з ґрунтознавства, ботаніки, фітоценології при плануванні створення композицій з природних та інтродукованих рослин на об'єктах ландшафтного дизайну. Вміє відшукувати оригінальні дизайнерські рішення та прийоми відповідно до особливостей оформлення ландшафтного об'єкту.
60 - 63	Знає основні принципи, методи і засоби побудови об'єктів ландшафтного дизайну. Володіє термінологією, яка використовується у ландшафтному дизайні. Має знання, про рослини і рослинні угруповання, як базового елементу ландшафтного дизайну. Вміє використовувати знання з ґрунтознавства, ботаніки, фітоценології при плануванні створення композицій з природних та інтродукованих рослин на об'єктах ландшафтного дизайну. Вміє відшукувати дизайнерські рішення та прийоми відповідно до особливостей оформлення ландшафтного об'єкту.
35-59	У недостатньому обсязі знає основні принципи, методи і засоби побудови об'єктів ландшафтного дизайну. Володіє термінологією, яка використовується у ландшафтному дизайні. Має не повні знання, про рослини і рослинні угруповання, як базового елементу ландшафтного дизайну. Не вміє використовувати знання з ґрунтознавства, ботаніки, фітоценології при плануванні створення композицій з природних та інтродукованих рослин на об'єктах ландшафтного дизайну. Допускає суттєві помилки під час прийняття дизайнерських рішень та прийомів відповідно до особливостей оформлення ландшафтного об'єкту.
1 - 34	Студент показує знання окремих роз'єднаних фрагментів навчального матеріалу, допускає суттєві помилки. Рівень засвоєння знань – репродуктивний.

Розподіл балів

Поточне оцінювання								Разом	Сума
Т 1	Т 2	Т 3	Т 4	Т 5	Т 6	Т 7	Т 8	60	100
Поточний контроль									
8	8	8	10	10	8	4	4		
Контроль самостійної роботи								40	
5	5	5	7	7	5	3	3		

Примітка. Бали поточного контролю нараховуються за темами практичних занять.

Згідно Положення «Про порядок визнання результатів навчання у неформальній та/або інформальній освіті у Сумському державному педагогічному університеті імені А. С. Макаренка» від 27.04.2020 р., можливе зарахування результатів навчання з окремої теми/тем, розділу, індивідуального завдання (контрольної роботи) чи дисципліни в цілому, здобутих за цими видами освіти. Обсяг зарахування в годинах/кредитах ECTS визначається згідно переліку компетентностей і результатів навчання, передбачених даною робочою програмою. Зарахування результатів навчання, здобутих у неформальній та/або інформальній освіті, здійснюється у відповідності до пунктів 3.6-3.9 названого Положення.

Критерії оцінювання знань з “Ландшафтний дизайн”

Оцінювання знань та умінь студентів з курсу “Ландшафтний дизайн” проводиться за результатами 14 практичних занять, самостійної роботи та заліку.

Кожне практичне заняття оцінюється від 3 до 5 балів і включає – вивчення теоретичного матеріалу, виконання тестових завдань (до 2 балів), виконання практичних робіт, їх оформлення, звіт за їх виконанням (до 3 балів).

Виконання самостійної роботи оцінюється у 40 балів. Формою контролю є залік.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для екзамену, заліку, курсового проекту (роботи), практики
90 – 100	A	відмінно
82 - 89	B	добре
74 - 81	C	
64 - 73	D	
60 - 63	E	
35-59	F	незадовільно з можливістю повторного складання
1 - 34	FX	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

4. Засоби діагностики результатів навчання

Поточний та підсумковий контроль проводяться відповідно до вимог Положення «Про порядок оцінювання знань студентів у Європейській кредитно-трансферній системі (ЄКТС) організації освітнього процесу», затвердженого вченою Радою Сум ДПУ ім. А. С. Макаренка (протокол № 7 від 23.02.2015).

Засобами та формами оцінювання є: усне та письмове опитування, тестування, індивідуальна доповідь, участь у дискусіях, залік. Оцінювання знань, навичок студентів враховує всі види занять, які передбачені програмою навчальної дисципліни. Загальна оцінка з дисципліни складається з поточних оцінок, які студент отримує під час практичних занять, виконання завдань самостійної роботи, контрольних робіт.

5. Програма навчальної дисципліни

5.1. Інформаційний зміст навчальної дисципліни

Розділ 1. Обирання оптимальної стратегії та застосування принципів створення ландшафтних композицій.

Тема 1. Аналіз та оброблення інформації щодо історії ландшафтного дизайну. Стилїстика садів.

Виникнення і розвиток ландшафтного дизайну. Поняття: садово-паркове мистецтво, ландшафтна архітектура, ландшафтний дизайн.

Ландшафт як середовище існування людини.

Основні стилі архітектури і стилі садів.

Сади та парки світу (Вавілон, Єгипет, Персія, Греція, Рим, Індія.).

Середньовічні сади Західної Європи, арабські сади в Іспанії. Монастирські сади середньовіччя. Епоха Відродження.

Стилістика саду: Французький сад (регулярний стиль), Італійський сад (Італійське бароко), Голландський сад (Буржуазний стиль), Англійський сад (пейзажний стиль), сади Сходу (ландшафтне мистецтво Китаю і Японії). Австрія, Іспанія, Німеччина, Польща. Садово-паркове мистецтво Європи, Америки 19-те початок 20 ст. Сучасне ландшафтне мистецтво. Стилі в ландшафтному мистецтві. Східний стиль.

Сучасні сади і парки, міське будівництво. Особливості розвитку садово-паркового мистецтва в 20-му столітті. Модерн. Авангард. Сільський стиль (кантрі). Екологічний стиль. Змішаний стиль. Етностиль. Топіарне мистецтво (Скульптурні сади).

Виставкові, Філософські, Модельні, Міські, Водні сади, сади Ночі та сади Світла, Антисади, Стилiзовані сади (псевдо-Готичний, Середньовічний монастирський, Японський, Корейський, Китайський, Мавританський сад, Античний сад). Геопластичні проекти.

Тема 2. Застосування існуючих та нових ідей при архітектурно-планувальній організації простору.

Основні елементи ландшафтного дизайну.

Універсальні закони дизайну: композиція, простір і перспектива, форма, лінія, пропорційність і масштабність. Ритм. Симетрія та рівновага. Домінанта.

Колористика і формотворення в процесі створення ландшафтних композицій.

Використання особливостей природного ландшафту для створення проекту озеленення.

Прийоми садового дизайну: віддзеркалення, фокуси садових перспектив, віста, межі. Кути сприйняття, оглядові точки. Гармонічні канони природи.

Естетичне сприйняття ландшафту і традиції. Золотий перетин. Найважливіші композиційні властивості і засоби.

Використання класичних стилів при підборі рослинного матеріалу. Роль візуального сприйняття.

Класифікації кольорів за ступенем збуджуючого впливу та характеру емоціонального впливу. Колір в саду. Квітування рослин. Ритмічність ландшафтів. Сезонні особливості.

Тема 3. Аналіз методів проектування та створення окремих елементів благоустрою території.

Інженерна підготовка території. Доріжки та тверді покриття, тераси, квітники, декоративний город, болото або водойма з бережним оформленням.

Інженерне облаштування. Геопластика.

Варіантне проектування.

Вертикальне планування.

Водойми, підпірні стінки, рокарій.

Основні споруди на ділянці. Малі архітектурні форми: альтанки, перголи, скульптури, бельведери, садові меблі, містки, ліхтарі, модульні квітники, тощо.

Тема 4. Аналіз інформації поняття ландшафту як об'єкта створення композиції.

Композиція в ландшафтному дизайні. Вплив розміщення, конфігурації та форми ділянки на концепцію благоустрою. Особливості проектування малих садів. Концепція і вибір стилю саду. Завдання на проектування.

Оцінка території, що облаштовується по різних аспектам: стан наявної рослинності, стан ґрунтів, прогноз можливих змін умов середовища.

Створення робочого креслення ділянки. Зонування ділянки. Генеральний план. Дендрологічний план. Принципи підбору рослин. Перелік робіт по реалізації генплану ділянки. Облаштування особливих об'єктів – дитячий, спортивний майданчики, барбекю. Створення пояснювальної записки до креслення. Великомасштабне зображення окремих елементів ділянки. Практичні роботи по виконанню ескізу плану ділянки. Передпроектна оцінка території.

Кліматичні умови. Коротка геоморфологічна характеристика природних ландшафтів України. Господарське використання земель. Оцінка місця розміщення ділянки, її розмірів та меж, ступеню одноманітності, оточення.

Топографія ділянки. Стан рослинного покриву, інвентаризація існуючих насаджень, геоботанічне обстеження. Геопідоснова. Вивчення материнської породи та гідрології ділянки – водоупори, ґрунтові води і верховодка, водойми. Інсоляція ділянки. Виявлення природних дренажних та водних джерел.

Робота на ділянці замовника: вибір ключових точок, обґрунтування фізичних, хімічних, біологічних аналізів ґрунтів і вод, відбір ґрунтових зразків, підстилаючої породи і зразків води.

Необхідне ґрунтово-екологічне обстеження території. Польове визначення комплексу фізичних властивостей ґрунтів. Вивчення агрохімічних властивостей території. Поняття про кислотність ґрунту та способи її зміни. Сумація результатів ґрунтового, ландшафтного, гідрологічного, геологічного, геоботанічного дослідження та використання отриманих даних при подальшій роботі на ділянці замовника.

Вимоги рослин до агрохімічних властивостей ґрунту. Поняття про основні елементи живлення рослин та про мікроелементи. Основні типи добрив. Способи створення сприятливих агрохімічних ґрунтових умов для вирощування рослин. Дози та норми добрив для різних рослин. Підготовка ґрунту.

Зміна рельєфу території: вирівнювання, вертикальне планування.

Створення сприятливих агрофізичних ґрунтових умов для вирощування рослин. Причини та діагностика перезволоження ґрунтів. Мінімізація непродуктивних втрат вологи. Використання різних матеріалів та добрив.

Спеціалізовані об'єкти. Дренаж та зрошення. Конструювання спеціалізованих об'єктів.

Розділ 2. Організація робіт, пов'язаних з видами, засобами та особливостями ландшафтного дизайну урбанізованих та промислових територій.

Тема 5. Поняття про життєві форми рослин. Угрупування деревно-чагарникових рослин як кістяк садово-паркових композицій.

Життєві форми рослин та умови їх існування.

Вимоги рослин до умов вирощування в відкритому ґрунті. Вимоги рослин до ґрунтових умов, до умов освітлення та сумісність рослин одне до одного.

Підбір рослин для озеленення.

Декоративні властивості деревних рослин. Особливості архітектоніки деревних рослин. Основні природні і штучні форми крон та способи їх отримання. Декоративні властивості стовбурів та листя, квітів деревних рослин.

Дерева та чагарники, що використовуються в зеленому будівництві. Хвойні декоративні рослини. Листяні декоративні рослини. Декоративні чагарники.

Способи розмноження декоративних рослин. Насіннєве розмноження трав'янистих культур та деревних рослин. Вегетативне розмноження. Створення живоплотів. Способи посадки чагарників та дерев при створенні живоплотів. Проходи в живоплотах. Лабіринти і декоративні композиції.

Ліани: декоративно квітучі і декоративнолистяні, з їстівними плодами. Особливості використання ліан в озелененні.

Ботанічний склад саду безперервного квітування. Декоративність рослин в різні сезони, співвідношення рослин.

Використання в ландшафтному дизайні видів, занесених до Червоної книги України.

Особливості створення та утримання колекцій рослин.

Тема 6. Композиції відкритих просторів в паркових системах.

Види газонів: партерні, звичайні садово-паркові, лучного типу, мавританські, спортивні, спеціального призначення. Газонні суміші.

Підготовка території: планування, дренаж, створення родючого шару. Газони на схилах. Геосинтетика при створенні газонів. Догляд за газоном.

Луки. Багаторічні трав'янисті рослини: кореневищні, цибулинні, бульбові та бульбоцибулинні рослини. Використання багаторічних трав'янистих рослин в озелененні. Однорічні та дворічні квіти. Основні види моно-та дикарпних видів рослин, що використовуються в озелененні.

Використання літників на клумбах, рабатках, бордюрах. Тіньові сади та особливості їх створення.

Рослини для тіньового саду. Декоративні грядки. Приклади художніх композицій із овочевих культур.

Основний набір традиційних зелених культур та їх декоративні сорти.

Тема 7. Архітектурно-ландшафтне формування малого саду в малоповерховій забудові

Розміщення котеджу на ділянці та функціональна організація його території.

Розміщення основних зон на території малого саду в котеджній забудові, їх коротка характеристика. Вибір асортименту рослин та малих архітектурних форм.

Визначення поняття “зимовий сад”. Функціональне призначення зимових садів.

Класифікація зимових садів.

Визначення поняття “сади на плоских дахах”. Класифікація садів на плоских дахах в міському середовищі.

Тема 8. Роль ландшафтного дизайну у розвитку сучасного міста

Природа як фактор сталого розвитку міста. Підходи до збільшення природного потенціалу міста.

Пошук компенсуючих елементів природи в ландшафтному дизайні. Сучасні принципи та прийоми формування та проектування ландшафту спеціалізованих територій. Специфіка застосування ландшафтного дизайну для формування природоінтегрованих будівель. Прийоми формування природоінтегрованих будівель, інтегрованих із рельєфом.

Вода як засіб формування природоінтегрованих будівель у міському середовищі.

Реновація об'єктів ландшафтного дизайну в містобудівному середовищі. Технології озеленення об'єктів міського середовища.

5.2. Структура навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин							
	Денна форма				Заочна форма			
	Усього	у тому числі			Усього	у тому числі		
		л	прак.	ср		л	прак.	ср
Розділ 1. Обирання оптимальної стратегії та застосування принципів створення ландшафтних композицій								
Тема 1. Аналіз та оброблення інформації щодо історії ландшафтного дизайну. Стилiстика садiв.	14	4	4	6	14	0,5		13,5
Тема 2. Застосування існуючих та нових ідей при	20	2	4	14	20	0,5	0,5	19

архітектурно-планувальної організації простору.								
Тема 3. Аналіз методів проектування та створення окремих елементів благоустрою території.	16	2	2	12	16	0,5	0,5	15
Тема 4. Аналіз інформації поняття ландшафту як об'єкта створення композиції.	20	2	6	12	20	1	1	18
Разом	70	10	16	44	70	2,5	2	65,5
Розділ 2. Організація робіт, пов'язаних з видами, засобами та особливостями ландшафтного дизайну урбанізованих територій								
Тема 5. Поняття про життєві форми рослин. Угрупування деревно-чагарникових рослин як кістяк садово-паркових композицій.	15	4	4	7	15	0,5	0,5	9
Тема 6. Композиції відкритих просторів в паркових системах.	15	2	4	9	15	0,5	0,5	14
Тема 7. Архітектурно-ландшафтне формування малого саду в малоповерховій забудові	10	2	2	6	10	0,5	0,5+1	18
Тема 8. Роль ландшафтного дизайну у розвитку сучасного міста.	10	2	2	6	10		0,5+1	
Разом	50	10	12	28	45	1,5	2+2	41
Усього годин	120	20	28	72	120	4	4+2	110

Теми практичних робіт

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Виникнення і розвиток ландшафтного дизайну. Поняття: садово-паркове мистецтво, ландшафтна архітектура, ландшафтний дизайн. Ландшафт як середовище існування людини. Основні стилі архітектури і стилі садів.	2
2	Сучасні сади і парки, міське будівництво. Особливості розвитку садово-паркового мистецтва в 20-му столітті.	2
3	Колористика і формотворення в процесі створення ландшафтних композицій. Використання особливостей природного ландшафту для створення проекту озеленення. Універсальні закони дизайну.	2
4	Прийоми садового дизайну. Кути сприйняття, оглядові точки. Гармонічні канони природи. Естетичне сприйняття ландшафту і традиції. Золотий перетин. Колір в саду. Квітування рослин. Ритмічність ландшафтів.	2

5	Інженерна підготовка території. Інженерне облаштування. Геопластика. Варіантне проектування. Вертикальне планування. Малі архітектурні форми: альтанки, перголи, скульптури, бельведери, садові меблі, містки, ліхтарі, модульні квітники.	2
6	Аналіз інформації поняття ландшафту як об'єкта створення композиції.	2
7	Аналіз інформації поняття ландшафту як об'єкта створення композиції.	2
8	Аналіз інформації поняття ландшафту як об'єкта створення композиції.	2
9	Поняття про життєві форми рослин.	2
10	Угрупування деревно-чагарникових рослин як кістяк садово-паркових композицій.	2
11	Композиції відкритих просторів в паркових системах.	2
12	Композиції відкритих просторів в паркових системах.	2
13	Рокарії та штучні водойми.	2
14	Роль ландшафтного дизайну у розвитку сучасного міста.	2
Разом		28

Теми лабораторних робіт

Виконання лабораторних робіт даною робочою програмою не передбачено.

6. Рекомендовані джерела інформації

Основні

1. Вотінов М. А. Ландшафтна архітектура : конспект лекцій. Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2019. 73 с. <https://core.ac.uk/download/pdf/228030148.pdf>
2. Дідур І.М., Прокопчук В.М., Панцирева Г.В., Циганська О.І. Рекреаційне садово-паркове господарство. Вінниця: ВНАУ, 2020. 328 с. <http://socrates.vsau.edu.ua/repository/getfile.php/27704.pdf>
3. Ландшафтний фітодизайн з основами біотехнології : підручник. Ч. 1 / А. М. Кабар, Ю. В. Лихолат, І. О. Зайцева, О. О. Дідур, О. Є. Пахомов, Л. П. Кузьміна, І. М. Коваленко, Т. В. Скляр, Т. Ю. Лихолат. Дніпро: ЛІРА, 2021. 196 с. https://moodle.znu.edu.ua/pluginfile.php/1083366/mod_resource/content/0/c8935d46465a1e50db64ccb28f915a75Landsh-fitodizajn_maket_Web.pdf
4. Олексійченко Н.О., Подольхова М.О., Курдюк О.М. Дендрологічні парки Українського Полісся: монографія. Біла Церква : Вид. Пшонківський О.В., 2019. 251 с.
5. Черноносова Т. О. Міське зелене будівництво : конспект лекцій. Харків : Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова, 2018. 68 с. <https://eprints.kname.edu.ua/.pdf>

Додаткові

1. Білоус В. І. Садово-паркове мистецтво: коротка історія розвитку та методи створення художніх садів. Київ : Наук. Світ, 2001.
2. Безлюбченко О.С., Завальний О.В., Т. Черноносова Т.О. Планування і благоустрій міст : навч. посіб. Харків : ХНАМГ, 2013. 204 с.
3. Дідик В.В., Максим'юк Т.М. Естетика та композиція ландшафту. Проектування ландшафтних об'єктів: композиція та естетичні засади: навч. посіб. Львів : Львівська політехніка, 2012. 244 с.
4. Жирнов А.Д., Пушкар В.В. Композиційні прийоми формування насаджень в ландшафтах міста : навч. посіб. Київ : ДАКККиМ, 2002. 60 с.
5. Кохановський В. М., Коваленко І.М. Декоративна дендрологія : в 2-х ч. Ч. 1: Морфологія рослин Pinophyta (Голонасінні) ; Ч. 2 : Magnoliophyta (Покритонасінні або Квіткові) : навч. посіб. [Електронний ресурс]. Суми : СНАУ, 2013. 267 с. ; 284 с.
6. Крижанівська Н.Я. Основи ландшафтного дизайну : підручник. Київ: Ліра-К, 2014. 233 с.
7. Кузнецов С.І., Левон Ф.М., Пушкар В.В. Асортимент дерев, кущів та ліан для озеленення в Україні. Київ : Компринт, 2013. 256 с.
8. Кучерявий В.П. Озеленення населених місць : підручник. Львів: Світ 2005.
9. Кучерявий В.П Історія ландшафтно-ї архітектури. Львів : Новий світ-2000, 2018. 702 с.
10. Петриченко М.П., Вакал А.П. Принципи створення шкільного дендрарію. Актуальні проблеми дослідження довкілля : X Між. наук. конф. Суми : Сум ДПУ імені А. С. Макаренка, 2023.
11. Новицька С.Р. Ландшафтний дизайн: навч. посіб. Тернопіль: Редакційно-видавничий відділ ТНПУ, 2018. 132 с.
12. Пузік В.К., Фатєєва Н.Ю. Алелопатія та дизайн ландшафтних композицій. Вісник Сумського національного аграрного університету. Серія «Агрономія і біологія», 9 (34), 2017. С. 101-105
13. Пушкар В.В., Кузнецов С.І. Основні принципи і прийоми побудови композицій з використанням хвойних : навч. посіб. Київ : ДАКККиМ, 2005.
14. Пушкар В.В. Дизайн квітників : навч. посіб. Київ : Альтерпрес, 2007. 336 с.
15. Пушкар В.В. Ландшафтна архітектура і дизайн, фітодизайн, садово-паркове будівництво, паркознавство, декоративне рослинництво: словник-довідник термінів. Київ : НАКККиМ, 2014. 298 с.
16. Руденко Л.Г. Ландшафтне планування в Україні: метод. настанови/ укл. Л. Г. Руденко, Є. О. Маруняк, О. Г. Голубцов та ін. Київ : Реферат, 2014. 406 с.
17. Сьомка С.В. Основи дизайну архітектурного середовища: підручник. Київ : Ліра-К, 2020. 480 с.

Електронні ресурси

1. Ваш сад [Електронний ресурс] : [Веб-сайт]. Режим доступу: <http://www.vashsad.ua>.
2. Вишнівська Д. Екологічні традиції українців: ландшафтний дизайн [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://blogs.korrespondent.net>

7. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

- лабораторний інвентар;
- підручники, навчальні посібники, зазначені у списку літератури;
- відеоматеріали на тему курсу;
- гербарій;
- ілюстративні матеріали.